

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«__» _____

2024р

Робоча програма навчальної дисципліни

Зовнішня політика ЄС

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії»

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова/ за вибором)

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024/ 2025 навчальний рік

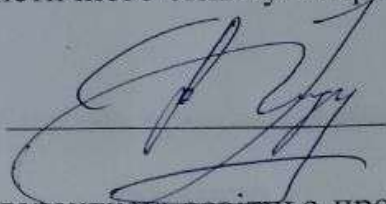
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Безрук О.О., кандидат політичних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства
Протокол від «27» серпня 2024 року, № 20

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гаранткою освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

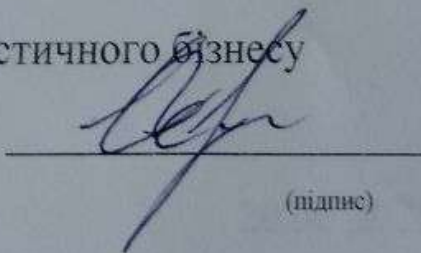
Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2024 року, № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Олена МИКОЛЕНКО

(підпис)

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В. о. директора навчально-наукового інституту

«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Міжнародний інститут Харківський

вересня 2024р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Зовнішня політика ЄС

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

галузь знань

29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва)

спеціальність

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні

студії»

(шифр і назва)

освітня програма

«Міжнародні відносини та регіональні студії»

(шифр і назва)

спеціалізація

(шифр і назва)

вид дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова/ за вибором)

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024/ 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

“17” вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Безрук О.О., кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Програму схвалено на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Протокол від “03” вересня_2024 року № 1

В. о. завідувача кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

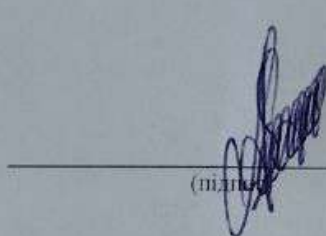

Анатолій ПАРФІНЕНКО

(підпис)

Програму погоджено з гаранткою освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Гарантка освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

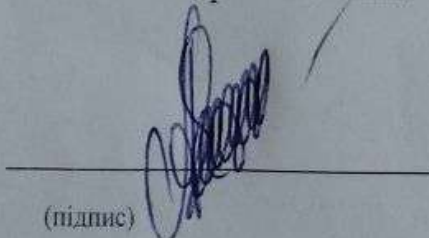
Ганна ПАНАСЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від «17» вересня 2024 року, № 1

Голова науково-методичної комісії ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Ганна ПАНАСЕНКО

(підпис)

ВСТУП

Програму дисципліни «Зовнішня політика ЄС» складено відповідно до освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини та регіональні студії».

підготовки бакалавра,

за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань про сферу зовнішньополітичного курсу Європейського Союзу, напрямів співпраці з іншими акторами міжнародних відносин та проблемних аспектів означеної взаємодії.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

-

- формування наступних спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-
Семестр	
6-й	-
Лекції	
30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
12 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
48 год.	-
Індивідуальні завдання (в т. ч.)	
-	-

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН04. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій.

РН08. Збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги інформації про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, регіональних систем, міжнародних комунікацій.

РН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні довідки.

Обов'язковою складовою частиною навчального процесу є самостійне опрацювання відповідної наукової та спеціальної літератури. Передбачено самостійну роботу з підручниками, посібниками, словниками, навчальною та довідковою літературою.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Зовнішня політика держави

Держава як основний актор світового політичного процесу.
Ранжування держав у системі міжнародних відносин: базові моделі.
Зовнішня політика: теоретичні засади дослідження.
Основні формати взаємодії у зовнішньополітичному процесі.

Тема 2. Політична система ЄС

Передумови формування Європейського Союзу.
ЄСВС, ЄЕС, Євратом, ЗЄС.
Комплекс угод ЄС.
Система інституцій сучасного Європейського Союзу.
ЄС на початку ХХІ ст.

Тема 3. Базові засади зовнішньої політики ЄС

Поняття, цілі та завдання зовнішньої політики ЄС.
Головні напрями зовнішньої політики ЄС.
Зовнішня політика ЄС та держав-учасниць: консенсус та протиріччя.
Форми участі ЄС у міжнародних відносинах.
Європейська політика сусідства.
Ключові напрями зовнішньої політики ЄС.

Тема 4. Управління зовнішньою політикою ЄС

Роль Європейської ради у визначенні пріоритетів зовнішньої політики ЄС.
Функції Ради ЄС у забезпеченні зовнішньої та безпекової політики.
Вплив Європарламенту на формування курсу зовнішньої політики ЄС.
Участь Єврокомісії у реалізації зовнішньої політики.
Функціонал Європейської служби зовнішніх справ.
Компетенції інших інститутів ЄС у виробленні та реалізації зовнішньої політики.
Ухвалення рішень у сфері зовнішньої політики.

Тема 5. Зовнішня політика ЄС: локальний ракурс

Стратегічні напрями взаємодії між ЄС та США.
Взаємовідносини між ЄС та Китаєм.
Зовнішньополітичний курс ЄС стосовно РФ.
Особливості відносин між ЄС та Індією.
Основні аспекти зовнішньополітичних відносин ЄС та Туреччини.

Тема 6. Регіональний контекст зовнішньополітичної активності ЄС

Зовнішньополітичні пріоритети ЄС в АТР.
Зовнішня політика ЄС у регіоні ЛАКБ.
Центральна Азія та Південний Кавказ у фокусі зовнішньої політики ЄС.
ЄС та країни Африки.
Стратегія ЄС в Арктиці.

Тема 7. ЄС та міжнародні структури

Участь ЄС у міжнародних організаціях.
Особливості відносин ЄС та ООН.
Представництво ЄС у СОТ, МВФ, ОЕСР та ін.
Проблеми колективної безпеки: відносини ЄС – НАТО.

Тема 8. Зовнішня політика ЄС та Україна

Базові принципи співробітництва ЄС та України.
Інституціональне забезпечення взаємодії ЄС та України.
Програма «Східне партнерство».
Європейська підтримка України в контексті російської агресії.
Перспективи вступу України до ЄС.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Зовнішня політика держави	7	2				5						
Тема 2. Політична система ЄС	11	4	2			5						
Тема 3. Базові засади зовнішньої політики ЄС	7	2				5						
Тема 4. Управління зовнішньою політикою ЄС	9	2	2			5						
Тема 5. Зовнішня політика ЄС: локальний ракурс	18	6	2			10						
Тема 6. Регіональний контекст зовнішньополітичної активності ЄС	17	6	2			6						
Тема 7. ЄС та міжнародні структури	15	4	2			6						
Тема 8. Зовнішня політика ЄС та Україна	6	4	2			6						
Усього годин	90	30	12			48						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Тема 2. Політична система ЄС	2
2.	Тема 4. Управління зовнішньою політикою ЄС	2
3.	Тема 5. Зовнішня політика ЄС: локальний ракурс	2
4.	Тема 6. Регіональний контекст зовнішньополітичної активності ЄС	2
5.	Тема 7. ЄС та міжнародні структури	2
6.	Тема 8. Зовнішня політика ЄС та Україна	2
	Разом	12

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	<i>Тема 1. Зовнішня політика держави</i> - співвідношення категорій внутрішня та зовнішня політика; - залежність зовнішньої політики від внутрішньої; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5
2.	<i>Тема 2. Політична система ЄС</i> - політичні аспекти функцій суду ЄС у системі органів влади; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5
3.	<i>Тема 3. Базові засади зовнішньої політики ЄС</i> - проблемні аспекти узгодження спільного курсу зовнішньої політики ЄС між країнами-учасницями; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5
4.	<i>Тема 4. Управління зовнішньою політикою ЄС</i> - роль Європейського Суду у регулюванні зовнішньої політики ЄС - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	5
5.	<i>Тема 5. Зовнішня політика ЄС: локальний ракурс</i> - охарактеризувати зовнішньополітичні відносини ЄС з певною країною світу (на вибір здобувача) - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	10
6.	<i>Тема 6. Регіональний контекст зовнішньополітичної активності ЄС</i> - охарактеризувати зовнішньополітичні інтереси ЄС у співпраці з регіональним блоком (наприклад РСАДПЗ, ШОС, АС, НАФТА тощо) - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	6
7.	<i>Тема 7. ЄС та міжнародні структури</i> - охарактеризувати зовнішньополітичні інтереси ЄС у співпраці з міжнародною організацією, клубом тощо (на вибір здобувача) - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	6

8.	Тема 8. Зовнішня політика ЄС та Україна - надати комплексну оцінку стану взаємовідносин між Україною та ЄС після повномасштабного вторгнення; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.	6
	Разом	48

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Теорія та практика комунікацій» застосовуються наступні методи навчання:

1. Організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні: бесіда, лекція;
 - наочні: ілюстрація, демонстрація;
 - практичні: завдання, навчальні задачі, реферати, доповіді тощо.
2. Стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - формування інтересу до навчання: пізнавальні кейси, навчальні «екскурсії», методи емоційного/ «оціночного» стимулювання тощо;
 - формування почуття обов'язку і відповідальності: методи навчальних заохочень, досягнень, навчальних вимог;
 - організації і здійснення навчальних дій і операцій: перцептивні, словесні, наочні, аудіовізуальні, практичні;
 - логічні: індуктивні, аналогії;
 - гностичні: проблемно-пошуковий, репродуктивний (інструктаж, ілюстрація, пояснення, практичне тренування);
 - самоврядування навчальними діями: самостійна робота.
3. Контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: творчі, проблемно-пошукові.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні):
 - навчальна робота під керівництвом викладача (семінарські заняття): кейси, самостійні письмові роботи, ситуативні задачі тощо;
 - самостійна робота здобувачів поза контролем викладача - самостійна робота вдома/на семінарських заняттях, котра сприяє виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

8. Методи контролю

Вивчення дисципліни «Публічна політика» передбачає застосування *поточного* та *семестрового* видів контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у формі письмових контрольних робіт, які проводяться за підсумками вивчення кожного із розділів навчальної дисципліни і являють собою тестові завдання. Бали отримані за контрольні роботи додаються до балів, що були отримані студентами за виконані види навчальних робіт протягом семестру. Отримана сума балів є результатом поточної успішності. Максимальне значення дорівнює 60 балам.

До вищезгаданих видів навчальних робіт відносяться наступні: *усна доповідь* на семінарському занятті; участь в *обговоренні* доповіді або в *дискусії* на семінарському занятті; написання *есе* з актуальних проблем світової політики; підготовка та захист *реферату*; *експрес-опитування* – усне або письмове надання відповідей на запитання з пройденого матеріалу протягом 5-10 хв.

Критерії оцінювання та алгоритм нарахування балів. Основні критерії оцінювання за видами робіт наведено в таблиці А.

Таблиця А. Основні критерії оцінювання за видами студентських робіт

Вид роботи	Критерії оцінювання
<u>Усна доповідь</u>	Відповідність змісту заявленій темі доповіді; логічність, послідовність та чіткість викладення; оперування категоріально-термінологічним апаратом навчальної дисципліни; якість відповідей на поставленні запитання
<u>Обговорення доповіді, дискусія</u>	Формулювання актуальних, слухних запитань по темі доповіді; висловлення власної думки, ремарок, доповнень з обговорюваної проблеми; демонстрація аналітичних здібностей; використання термінології
<u>Реферат</u>	(Див. критерії оцінювання <i>усної доповіді</i>). Додатково: якість оформлення; кількість опрацьованих першоджерел; відповідність мети поставленим завданням та отриманим результатам
<u>Есе</u>	Актуальність обраної теми; логіка викладення, чіткість та послідовність; ступінь аргументації власних висновків; рівень обізнаності по заявленій темі; якість аналітики; унікальність; самостійність виконання
<u>Експрес-опитування</u>	Відповідність змісту відповіді поставленим запитанням; дотримання хронометражу; кількість вірних відповідей

Відповідно до структури навчальної дисципліни та враховуючи означені критерії оцінювання передбачено наступний алгоритм нарахування балів протягом семестру (див. Табл. В).

Таблиця В. Алгоритм нарахування балів та розрахунок поточної успішності

Вид роботи (передбачуваний за розділом)	Діапазон оцінювання (бали)	Максимально-накопичувальна кількість балів
1.	2.	3.
Усна доповідь (Т.2, Т.4- Т.10)	1–3	18
Участь в обговоренні доповіді, дискусія (Т.2, Т.4-Т.10)	0,5–1	6
Підготовка та захист реферату	0-8	10
Контрольна робота за темами 1-4 (поточний контроль)	0–5	5
Експрес-опитування (Т.5–Т.10)	0–6	6
Есе	0-10	10
Контрольна робота за темами 5-10 (поточний контроль)	0–5	5
РАЗОМ за семестр		60

2. Семестровий контроль з дисципліни є обов’язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді письмової залікової роботи. Час виконання – 40 хвилин. Кількість питань – 2. Максимальна кількість балів передбачена за відповіді на кожне запитання складає 20 балів. Відповідно – максимальна кількість балів за виконання залікової роботи дорівнює 40 балам. Таким чином, за семестр студент(ка) має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання відповідей на заліковій роботі: відповідність змісту поставленим запитанням, структура, логіка та повнота відповіді; використання релевантної термінології. Дисциплінарні вимоги: належне оформлення залікової роботи; дотримання хронометражу; самостійність виконання.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота								Разом	Залікова робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	60	40	100
60										

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	зараховано
70-89	
50-69	
1-49	не зараховано

10. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Волошин Ю.О., Папаяні С.В. Зовнішня політика України в умовах європейської інтеграції: моногр. К., Фенікс. 2015. 232 с.
2. Гірман А.П., Волкова В.А., Ковальчук А.О. Зовнішня політика та міжнародні зв'язки Європейського Союзу. *Політикус*. 2020. Вип. 6. С.13-16.
3. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: навчальний посібник / В.В.Копійка, Т.І. Шинкаренко. К., Знання. 2012. 759 с.
4. Європейський Союз у міжнародних відносинах: навч.посіб. В.В. Копійка та ін. К. ВПЦ «Київський університет». 2021. 560 с.
5. Міжнародні відносини та світова політика [Текст] : підручник / за ред. В. А. Манжола. – 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2014. 662 с.
6. Миронова М.А. Спільна зовнішня політика та політика безпеки ЄС: конспект лекцій. Київ. КНУ імені Т.Г. Шевченка. 2022. 111 с.
7. Основи зовнішньої політики Європейського Союзу: навч.посіб. за заг.ред. Новікової Л.В. Харків. ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2022. 144 с.
8. Седляр Ю.О., Ярошенко В.М. Зовнішня політика держав: теоретичні засади дослідження питання. *Актуальні проблеми політики*. 2023. Вип. 71. С.184-190.
9. Bindi F. The Foreign Policy of the European Union: Assessing Europe's Role in the World. Brookings Institution Press. 2022. 405 p.
10. Keukeleire Stephan, Delreux Tom. The Foreign Policy of the European Union (The European Union Series). Bloomsbury Academic. 2022. 480 p.

Допоміжна література

1. Горюнова Є.О. Зовнішня політика ЄС щодо російсько-української війни (2014–2022 рр.). *Політикус*. 2022. Вип. 4-2. С.45-51.
2. Демчишак Р., Завада Я. Зовнішня політика країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи: навч.посіб. Львів. «Львівська політехніка». 2021. 192 с.
3. Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Харків. Vivat. 2020. 256 с.
4. Макаренко М.І. Європейська інтеграція. К. Центр учбової літератури. 2019. 344 с.
5. Рудько С.О. Зовнішня політика країн Західної Європи в постбіполярний період: навч.-метод. посіб. Острог. Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2012. 412 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Європейська комісія [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://commission.europa.eu/index_en
2. Європейський Союз: Дипломатична служба [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.eeas.europa.eu/_en
3. Європейський Союз: Зовнішня політика та політика безпеки [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/foreign-and-security-policy_en
4. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ipiend.gov.ua/>
5. Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://comeuroint.rada.gov.ua/>
6. Міжнародний Валютний Фонд [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.imf.org/en/Home>
7. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mfa.gov.ua/>
8. Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://niss.gov.ua/>
9. НАТО (NATO) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.nato.int>
10. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (OSCE) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.osce.org/>
11. Світовий Банк [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.worldbank.org/ext/en/home>
12. Світова організація торгівлі (World Trade Organization) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.wto.org/>
13. Український незалежний центр політичних досліджень. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.usipr.org.ua>.
14. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.uceps.org>.
15. Урядовий портал: Євроінтеграція [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/tag/yevrointegraciya>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії **обставин непоборної сили** освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Теорія та практика комунікацій», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5226>